



Lyžaři a snowboardáči

Proč jim to spolu na sjezdovce občas neklape?



Snowboardák zatáčející na „heelsidové“ hraně. Na fotce je patrné, že jeho slepý úhel zabírá velkou část sjezdovky

Sjezdovka je něco jako ekosystém se dvěma dominantními druhy – lyžaři (kterých je násobně více) a snowboardáky. Celkem často mezi nimi dochází k vzájemnému nepochopení, občas k nebezpečným situacím, a někdy dokonce i ke kolizím. Protože jsou členy SNOW hlavně lyžaři, pokusím se vysvětlit, sám z pozice snowboardáka, jaké je typické chování snowboardáků na sjezdovce. Rád bych tím přispěl k většímu bezpečí na sjezdovkách pro všechny zúčastněné.

Ze strany lyžařů často slyším, že se snowboardáči chovají na sjezdovce nebezpečně a hlavně nevypočitatelně. Myslím, že chyba je částečně i v lyžařích – nemají se snowboardem dostatek zkušeností, aby věděli, co čekat. Pokusím se jim tedy tuto zkušenost zprostředkovat, aby dokázali chování snowboardáků a směr jejich jízdy lépe předvídat, přizpůsobili stopu, kterou se chystají snowboardáka

předjet (lyžaři většinou jezdí rychleji), a předešli tak možným problémům. Určitě se v tomto článku nebudu snažit obhajovat typické chyby zejména začínajících snowboardáků, jako je posedávání na sjezdovce v nepřehledných místech, ani neopatrné vyskakování na sjezdovku ze „sidehitů“ bez dostatečného ohledu na dění okolo sebe, či jiné prohřešky proti pravidlům FIS a dobrým mravům.

Snowboarding z lyžařské perspektivy

Jak lyžařům ve zkratce přiblížit snowboarding? Jedu po jedné hraně, stojím bokem a nemůžu hýbat nohama... Co je však pro nás nejdůležitější – pokud se rozjedu trochu rychleji a nejedu rovně dolů z kopce (což je na snowboardu mimochodem docela těžké), začne se moje stopa na sjezdovce oproti lyžování povážlivě roztahovat do šířky. Nejjednodušší paralelou snowboardingu by byl carving – především poloměrem oblouků.

Pojďme se na toto srovnání podívat více do detailu. Na lyžích je pohyb frontální v přirozené ose lidského těla, na snowboardu naopak ze strany na stranu a navíc asymetrický. Odlišně od lyží je na snowboardu zásadní rozdíl, jestli při jízdě dolů po

Tip pro snowboardáky:

Tuto jednoduchou poučku zařazují do výuky většiny pokročilejších snowboardáků. Jak minimalizovat riziko, že mě někdo zezadu smete? Slepý úhel se nedá úplně uhlídat, ale je důležité být si ho vědom a přizpůsobit mu svou jízdu. Prakticky to znamená jezdit tak, aby mi co nejvíce směřoval mimo sjezdovku, protože z lesa na mě jen tak někdo nevyskočí... (až na ty zpropadené snowboardáky, haha). Takže, jednoduše – jedu-li levou nohou, jedu dolů spíše po levé straně sjezdovky (z mého pohledu) a za zády tak nemám celou šířku sjezdovky, ale jen její kraj a prostor mimo sjezdovku. Obráceně (na pravou nohu) to samozřejmě platí zrcadlově. Zkuste si to představit a bude vám to hned jasné!

sjezdovce zatáčím doleva, či doprava. Každý směr totiž jedu na jiné hraně (pokud tedy nepřidám ještě jízdu na switch, ale tu nechme protentokrát stranou) a na každé hraně jezdím jinak, používám jiné části těla a hlavně i jinam směřuji hlavou. Při jízdě po „heelsidové“ hraně jedu po patách, směřuji hlavou více dolů z kopce, či jak říkáme v APULu – po spádnicí, a zatáčím doleva (protože jezdím levou nohou dopředu – „regular stance“). Při jízdě po „toesidové“ hraně jedu po špičkách, směřuji hlavou více nahoru do kopce, tedy v podstatě za sebe, a zatáčím doprava.

Důvodem, proč to celé podrobně vysvětluji, je především to, že pro lyžaře je docela těžké představit si, jak velkou roli pro snowboardáka hraje odlišný způsob rozhledu po sjezdovce. Zatímco lyžaři mají slepý úhel (tedy místo, kam bez výrazného otočení hlavou nevidí) za sebou a mají velmi dobrý přehled o všem, co se děje před nimi, snowboardáči mají při jízdě horší rozhled a slepý úhel mají i v místech, kam sice v daný moment nejedou, ale po přehranění rázem jet mohou. V tom je ale samozřejmě zodpovědnost zcela na jejich straně. Přesto, situace, kdy lyžař předjíždí snowboardáka v nebezpečné blízkosti právě z jeho slepého úhlu, vidím na sjezdovkách tak často, že to nemohu nezmínit. Pro úplnost doplním – co musí snowboardák udělat, aby se do svého slepého úhlu pořádně podíval? Dostat hlavu, tedy následně i tělo a snowboard do takové pozice, kdy jede do protisvahu, tedy brzdí, až zastavuje.

Provoz na sjezdovce

Z hlediska hustoty provozu na sjezdovce je snowboard poněkud problematický, přiznejme si to. Snowboardy mají oproti běžným lyžím méně než poloviční rádius. Rozdíl je nasnadě a není těžké ho při pozornějším pohledu na provoz na sjezdovce objevit. Zatímco většina lyžařů to až na radikální carvery mydlí po sjezdovce více či méně rovně dolů, snowboardáči často jedou víc do strany než dolů. Zabírají na sjezdovce více místa do šířky. Přiznám se, že když jedu po prázdné sjezdovce, klidně si vykrojím tak široké oblouky, že jedu z jedné strany sjezdovky na druhou.

Zatímco u lyžařů jsem se setkal s tím, že si provoz na sjezdovce vizualizují jako jízdu v paralelních jízdnicích (model „dálnice“) a skutečně jsou schopni jezdit celkem nahusto vedle sebe a navzájem se neohrožovat, na snowboardu to takto nefunguje, protože se na něm zkrátka jezdí jinak. Nedivím se proto lyžařům, že mohou vnímat doširoka jedoucího snowboardáka jako rušivý element, ale není to jeho chyba a pravidla FIS mu samozřejmě nic takového jako širokou jízdu nezakazují. Naopak ho proti lyžařům svišticím dolů chrání – bezpečně předjíždění jde vždy na vrub toho, kdo předjíždí.

Závěr

Snad se mi podařilo objasnit, že ze strany snowboardáků se nejedná o bezohlednost, ale častěji spíš o prostou fyziku, která je nutí jezdit tak, jak se to lyžařům občas vůbec nelíbí. Recept na zlepšení je jasný – ohleduplnost na obou stranách. Věřím, že pochopení specifik snowboardingu a lyžování a přizpůsobení vzájemných očekávání je k této ohleduplnosti prvním krokem a že další budou následovat. Všem nám přece jde hlavně o dobrý pocit z času stráveného na horách. ■

Martin Poppr

člen snowboardového lektorského sboru APUL

Pozvánka na kurzy instruktora lyžování a snowboardingu:

Po loňské nevydařené sezóně, která se silně podepsala na celém lyžařském byznysu, jsou lidé znovu hladoví po zážitcích ze zasněžených svahů. Lyžařské školy tak intenzivně hledají nové instruktory. APUL organizuje instruktorské kurzy lyžování a snowboardingu na mnoha místech v ČR. Se základním kurzem D, který trvá 5 dní, už můžete strávit jako instruktor na horách celou sezónu. Pokud vás taková zima láká, neváhejte a přihlaste se na našem webu www.apul.cz na instruktorský kurz. Naše partnerské školy (vpravo) už na vás čekají.

ČLENSKÉ LYŽAŘSKÉ ŠKOLY APUL:

GARANCE KVALITY PRO KLIENTY,
GARANCE DOBRÉ PRÁCE PRO
INSTRUKTORY APUL



Kontakty na www.apul.cz